

V Bruseli 26. 7. 2013
COM(2013) 554 final

2013/0268 (COD) C7-0239/13

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone
rozsudkov v občianskych a obchodných veciach**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Všeobecný kontext

Nariadením Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach („nariadenie Brusel I“) sa stanovujú normy určujúce medzinárodnú právomoc súdov členských štátov a normy zabraňujúce vedeniu súbežných konaní pred súdmi rôznych členských štátov. Stanovujú sa ním aj normy uznávania a výkonu rozsudkov vnútroštátnych súdov v iných členských štátoch. Okrem iného sa vzťahuje aj na spory v oblasti práv duševného vlastníctva, vrátane patentov. Dňa 12. decembra 2012 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹ [„nariadenie Brusel I“, (prepracované znenie)], ktorým sa prepracováva nariadenie (ES) č. 44/2001. Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 sa začne uplatňovať 10. januára 2015.

V decembri 2012 sa dosiahla dohoda o takzvanom „patentovom balíku“ – legislatívnej iniciatíve pozostávajúcej z dvoch nariadení² („nariadenia o jednotnom patente“) a medzinárodnej dohody („Dohoda o jednotnom patentovom súde“ alebo „Dohoda o JPS“), ktorý je predstavuje základ pre vytvorenie jednotnej patentovej ochrany v Európskej únii.

Nariadenia o jednotnom patente sa prijali v rámci posilnenej spolupráce, na ktorej sa podieľalo 25 členských štátov (všetky členské štáty okrem Talianska a Španielska). Dohodu o JPS podpísala 19. februára 2013 väčšina členských štátov. Keď sa nariadenia začnú uplatňovať, bude možné získať európsky patent s jednotným účinkom (právny nárok zaisťujúci jednotnú ochranu vynálezu v 25 členských štátoch) prostredníctvom jednotného kontaktného miesta, čo prinesie výhody v podobe zníženia nákladov aj administratívneho zaťaženia.

V článku 89 ods. 1 Dohody o JPS sa stanovuje, že dohoda nemôže vstúpiť do platnosti predtým, ako nadobudnú účinnosť zmeny nariadenia Brusel I (prepracované znenie), ktorým sa upravuje vzťah medzi obidvoma nástrojmi. Tieto zmeny majú dva ciele. Po prvé, cieľom zmien je zaistiť súlad medzi Dohodou o JPS a nariadením Brusel I (prepracované znenie), a po druhé, riešiť konkrétnu otázku týkajúcu sa noriem právomoci voči žalovaným v štátoch, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie.

Dňa 15. októbra 2012 tri členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Zmluvy z 31. marca 1965 o zriadení a štatúte súdneho dvora členských štátov Beneluxu, podpísali protokol, ktorým sa mení uvedená zmluva. Súdny dvor členských štátov Beneluxu je spoločným súdnym dvorom Belgicka, Luxemburska a Holandska, ktorého úlohou je zaisťovať jednotné uplatňovanie noriem spoločných pre členské štáty Beneluxu týkajúcich sa rôznych vecí, ako je napríklad duševné vlastníctvo (najmä niektoré typy práv týkajúce sa ochranných známk, úžitkových vzorov a dizajnov). Dodnes spočíva úloha Súdného dvora členských štátov Beneluxu najmä vo vydávaní rozhodnutí o prejudiciálnych otázkach o výklade týchto noriem. Protokolom z roku 2012 sa však vytvára možnosť rozšíriť právomoci Súdného dvora členských štátov Beneluxu tak, aby mal aj právomoci v konkrétnych veciach, ktoré patria do

¹ Ú. v. EÚ L 351, 20. 12. 2012, s. 1.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2012, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely vytvorenia jednotnej patentovej ochrany, Ú. v. L X; nariadenie Rady (EÚ) č. 1260/2012, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely vytvorenia jednotnej patentovej ochrany so zreteľom na platný režim prekladov, Ú. v. L. 361, 31.12.2012, s. 89.

rozsahu pôsobnosti nariadenia Brusel I. To by sa dalo zrealizovať revíziou jednotlivých dohôd medzi členskými štátmi Beneluxu týkajúcich sa konkrétnych záležitostí. Touto revíziou sa účinne prenesú právomoci z vnútroštátnych súdov na Súdny dvor členských štátov Beneluxu. V dôsledku toho sa Protokolom k Zmluve medzi členskými štátmi Beneluxu vyžaduje, podobne ako v prípade Dohody o JPS, zmena nariadenia Brusel I (prepracované znenie) s cieľom zaistiť, po prvé, súlad medzi prepracovanou zmluvou a nariadením Brusel I (prepracované znenie), a po druhé, riešiť otázku chýbajúcich noriem právomoci voči žalovaným v štátoch, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie.

1.2. Dôvody a ciele návrhu

Po prvé, cieľom tejto dohody je umožniť, aby Dohoda o JPS nadobudla platnosť. Podľa článku 89 ods. 1 Dohody o JPS je nadobudnutie platnosti dohody podmienené zmenou nariadenia (ES) č. 1215/2012. Návrh sa okrem toho zameriava na zaistenie súladu tejto dohody, ako aj protokolu k zmluve členských štátov Beneluxu z roku 1965 s nariadením Brusel I.

Jednotný patentový súd bude súdom spoločným pre niektoré členské štáty a podľa právnych predpisov Únie bude podliehať rovnakým povinnostiam ako ktorýkoľvek vnútroštátny súd. Jednotný patentový súd bude mať výlučnú právomoc vo veciach, ktoré sa riadia Dohodou o JPS, čím nahradí vnútroštátne súdy. Dohodou o JPS sa upravuje vnútorné rozdelenie právomoci medzi jednotlivé útvary Jednotného patentového súdu a výkon rozsudkov Jednotného patentového súdu v zmluvných členských štátoch. Súdny dvor členských štátov Beneluxu je takisto súdnym dvorom spoločným pre niektoré členské štáty, ktoré majú právomoc vo veciach, ktoré majú vymedziť príslušné zmluvné členské štáty.

Aby sa zaistilo kombinované a jednotné uplatňovanie uvedenej dohody, protokolu a nariadenia Brusel I (prepracované znenie), v nariadení Brusel I je potrebné riešiť tieto otázky:

1. objasniť v znení nariadenia, že Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu sú „súdmi“ v zmysle nariadenia Brusel I;
2. objasniť, ako fungujú normy právomoci, pokiaľ ide o Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu, s ohľadom na žalovaných, ktorí majú bydlisko v príslušných členských štátoch. Vytvoriť jednotné normy pre medzinárodnú právomoc voči žalovaným z tretích štátov v konaniach vedených proti týmto žalovaným na Jednotnom patentovom súde a Súdnom dvore členských štátov Beneluxu v situáciách, keď sa v samotnom nariadení Brusel I takéto normy nestanovujú, ale odkazuje sa na vnútroštátne právne predpisy;
3. vymedziť používanie noriem o prekážke začatej veci (*lis pendens*) a o súvisiacich veciach vo vzťahu k Jednotnému patentovému súde a Súdnemu dvoru členských štátov Beneluxu na jednej strane a vnútroštátnymi súdmi členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami príslušných medzinárodných dohôd, na strane druhej. Vymedziť aj fungovanie týchto noriem počas prechodného obdobia uvedeného v článku 83 ods. 1 o JPS ako aj
4. objasniť fungovanie noriem o uznávaní a výkone vo vzťahoch medzi členskými štátmi, ktoré sú, a členskými štátmi, ktoré nie sú, zmluvnými stranami príslušných medzinárodných dohôd.

Podrobné vysvetlenie týkajúce sa otázok, ktoré sa majú riešiť, sa uvádza v bode 3 („Právne prvky návrhu“).

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Pred prijatím bol patentový balík predmetom rozsiahlych konzultácií. Tieto konzultácie ukázali širokú podporu nielen pre vytvorenie jednotného patentu, ale aj zriadenie jednotného jurisdikčného systému. Týmto návrhom sa umožňuje, aby Dohoda o JPS nadobudla platnosť, ako sa stanovuje v článku 89 ods. 1 danej dohody. Keďže protokolom, ktorým sa mení Zmluva o Súdnom dvore členských štátov Beneluxu z roku 1965, sa riešia tie isté otázky ako Dohodou o JPS, obidve zmeny by sa mali vykonať naraz. Pokiaľ ide normy právomoci voči žalovaným z tretích štátov, táto záležitosť sa dôkladne riešila v posúdení vplyvu, ktoré vypracovala Komisia a ktoré bolo pripojené k legislatívnemu návrhu, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach („nariadenie Brusel I“)³. Toto posúdenie sa týkalo harmonizácie právomoci voči žalovaným z tretích štátov vo všeobecnosti. Závery daného posúdenia sú *a fortiori* dôležité pre obmedzenú harmonizáciu, ako sa predpokladá v tomto návrhu.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Navrhované zmeny nariadenia Brusel I (prepracované znenie) sú tieto:

- ustanovenia, ktorými sa rieši vzťah medzi o JPS a protokolom k zmluve členských štátov Beneluxu z roku 1965 na jednej strane a nariadením Brusel I na strane druhej,
- ustanovenia, ktorými sa dopĺňajú jednotné normy právomoci vo vzťahu k žalovaným z tretích štátov v občianskych a obchodných veciach, ktoré sú predložené na Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje Dohoda o JPS alebo protokol k zmluve medzi členskými štátmi Beneluxu z roku 1965.

Tieto zmeny sa kombinujú v štyroch nových ustanoveniach – v článkoch 71 až 71d nariadenia Brusel I.

3.1. Výslovné zahrnutie Jednotného patentového súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu medzi „súdy“ v zmysle nariadenia Brusel I (prepracované znenie)

V dôsledku vnútorného rozdelenia právomocí v rámci Jednotného patentového súdu by sa žalovaný/žalovaná mohol/mohla ocitnúť pred útvorom, ktorý sa nenachádza v členskom štáte súdu určeného podľa pravidiel nariadenia Brusel I. Napríklad holandský žalovaný, ktorý očakáva, že na základe článku 4 ods. 1 nariadenia Brusel I (prepracované znenie) bude stíhaný v mieste svojho bydliska, môže byť predvolaný pred príslušný centrálny, regionálny alebo miestny útvar, ktorý sa môže nachádzať vo Francúzsku, v Nemecku alebo Spojenom kráľovstve (alebo v hociktorom inom členskom štáte podľa toho, kde sa zriadia regionálne a miestne útvary). To je dôležité aj vtedy, keď má žalovaný miesto bydliska alebo obvyklý pobyt v členskom štáte, ktorý nie je zmluvnou stranou Dohody o JPS (napr. držiteľ licencie s bydliskom v Španielsku mal splniť záväzok podľa licenčnej dohody v Holandsku; konanie sa začne pred nemeckým centrálnym útvorom podľa miesta plnenia záväzku, a nie pred holandským). Rovnako, v dôsledku prenosu právomocí na Súdny dvor členských štátov Beneluxu by sa žalovaný/žalovaná, a to aj z členského štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou, mohol/mohla ocitnúť pred súdom, ktorý sa nenachádza v členskom štáte súdu určeného podľa pravidiel nariadenia Brusel I. Zatiaľ čo v článku 71 nariadenia Brusel I sa umožňujú dohody týkajúce sa konkrétnych záležitostí, ktoré už existujú, nedovoľuje sa ním uzatváranie žiadnych takýchto nových dohôd. V dôsledku toho je potrebné objasniť, že Jednotný

³ SEK(2010) 1547 v konečnom znení, 14.12.2010.

patentový súd aj Súdny dvor členských štátov Beneluxu sa majú považovať za súdy v zmysle nariadenia Brusel I, čím sa zaistí, aby sa nariadenie uplatňovalo na tieto súdy v plnom rozsahu.

V nariadení Brusel I (prepracované znenie) sa nestanovuje vymedzenie pojmu „súd“. V článku 3 sa obmedzuje tak, že na účely fungovania nariadenia Brusel I sa do pojmu „súd“ zahŕňajú niektoré konkrétne orgány. V odôvodnení 11 sa objasňuje, že pojem „súd“ by sa mal chápať tak, že zahŕňa súdy alebo tribunály spoločné pre niekoľko členských štátov. Odôvodnením 11 sa explicitne odkazuje na Súdny dvor členských štátov Beneluxu, ak vykonáva súdnu moc vo veciach patriacich do rozsahu pôsobnosti nariadenia Brusel I. V odôvodnení 11 sa objasňuje, že rozsudky vydané takýmito spoločnými súdmi by sa mali uznať a vykonať v súlade s nariadením Brusel I. Odôvodnenie však nie je záväzné a nemožno ním zaistiť dostatočnú mieru právnej istoty súladu medzi príslušnými medzinárodnými dohodami a nariadením Brusel I (prepracované znenie), najmä s článkom 71 uvedeného nariadenia. Je teda potrebná konkrétna legislatívna zmena. Táto zmena nadväzuje na prístup použitý v prípade maďarského notára a švédskeho orgánu presadzovania práva, ktorý sa uvádza v článku 3 nariadenia. Do pojmu „súd“ sa nariadením zahŕňa konkrétne Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu. Na účely prehľadnosti sú všetky potrebné zmeny týkajúce sa Jednotného patentového súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu skombinované do štyroch nových ustanovení (nové články 71a až 71d).

Objasnením, že Jednotný patentový súd aj Súdny dvor členských štátov Beneluxu by sa v zmysle nariadenia Brusel I (prepracované znenie) mali považovať za „súdy“, sa zaistí, že medzinárodná právomoc týchto súdov sa bude určovať podľa nariadenia Brusel I. Predovšetkým sa zaistí, že žalovaní, ktorí by očakávali, že na základe pravidiel nariadenia Brusel I budú stíhaní v konkrétnom členskom štáte, môžu byť stíhaní buď pred útvarami Jednotného patentového súdu alebo pred Súdnym dvorom členských štátov Beneluxu, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte ako vnútroštátne súdy určené na základe nariadenia Brusel I. Právna istota a predvídateľnosť pre žalovaných si vyžadujú, aby sa v znení nariadenia Brusel I táto zmena územnej právomoci jasne stanovila.

3.2. Fungovanie noriem právomoci vo vzťahu k Jednotnému patentovému súdu a Súdnemu dvoru členských štátov Beneluxu na jednej strane a k súdom členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami Dohody o JPS alebo protokolu k zmluve medzi členskými štátmi Beneluxu z roku 1965 na strane druhej

Na účely dosiahnutia úplnej transparentnosti, pokiaľ ide o kombinované a jednotné uplatňovanie príslušných medzinárodných dohôd a nariadenia Brusel I (prepracované znenie), by sa v uvedenom nariadení malo určiť, ako sa normy právomoci nariadenia Brusel I (prepracované znenie) uplatnia na Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu, rovnako ako sa to stanovuje v článku 71 nariadenia Brusel I v prípade iných medzinárodných dohôd o konkrétnych záležitostiach. Podobné objasnenia možno nájsť napríklad aj v článkoch 64 a 67 Lugánskeho dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach z roku 2007.

Novým pravidlom uvedeným v článku 71b ods. 1 sa teda stanovuje, že Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu budú mať právomoc vždy, keď by mal na základe pravidiel nariadenia Brusel I právomoc vnútroštátny súd jedného z príslušných členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami. Naopak, Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu nebudú mať právomoc v prípade, keď podľa nariadenia Brusel I nemá právomoc žiadny vnútroštátny súd členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou

(napríklad keby podľa nariadenia Brusel I mali právomoc súdy členského štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou).

3.3. Doplnenie noriem právomoci vo vzťahu k obvineným z tretích krajín

V článku 31 Dohody o JPS sa stanovuje, že medzinárodná právomoc Jednotného patentového súdu sa určí v súlade s nariadením (EÚ) č. 1215/2012 alebo prípadne na základe Dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Lugánsky dohovor). Ak sa však podľa nariadenia Brusel I (prepracované znenie) aj podľa Lugánskeho dohovoru z roku 2007 určí právomoc odkazom na vnútroštátny právny predpis (pozri článok 6 uvedeného nariadenia a článok 4 Lugánskeho dohovoru), nie je stanovené, ktoré normy by sa mali uplatniť na určenie právomoci súdov, ktoré sú spoločné pre viaceré členské štáty, ako napríklad Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu. Okrem toho, odkaz na jeden či druhý vnútroštátny právny predpis pre niekoľko útvarov Jednotného patentového súdu by mal za následok nerovnaký prístup k spravodlivosti v jednotnom jurisdikčnom systéme, čo by sa nedalo odôvodniť žiadnou objektívnou príčinou.

Podobný problém sa už riešil v existujúcom nariadení o ochranej známke (nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochranej známke Spoločenstva) a nariadení o dizajnoch (nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 o dizajnoch Spoločenstva). Každé z nich obsahuje úplný súbor jednotných noriem právomoci voči žalovaným z tretích štátov.

Je preto potrebné doplniť pravidlá o právomoci obsiahnuté v nariadení Brusel I (prepracované znenie) pre záležitosti, ktoré budú patriť do právomoci Jednotného patentového súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu, pokiaľ ide o žalovaných, ktorí majú bydlisko v štátoch, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie. Jednotné pravidlá o právomoci už v určitých situáciách existujú (napr. výlučná právomoc, pokiaľ ide o registráciu a platnosť patentov, dohody o voľbe súdu), avšak nie v iných (napr. konania týkajúce sa porušenia patentov, licenčné dohody v prípade, keď voľba súdu nie je možná).

Novým návrhom sa preto v článku 71b ods. 2 normy právomoci, ktoré sú obsiahnuté v nariadení, rozširujú na spory, v ktorých sú účastníkmi konania žalovaní z tretích štátov. Okrem toho, právomoc Jednotného patentového súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu vydávať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, je zaistená aj v prípadoch, keď právomoc rozhodovať vo veci samej majú súdy tretích štátov. Toto rozšírenie sa uplatní bez toho, aby tým bola dotknutá Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Dánskym kráľovstvom z roku 2005 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktorou sa už upravuje situácia dánskych žalovaných, a Lugánsky dohovor z roku 2007 o rovnakej záležitosti, ktorým sa už upravuje situácia švajčiarskych, nórskeho a islandských žalovaných.

V dôsledku tohto rozšírenia sa prístup k Jednotnému patentovému súdu a Súdnemu dvoru členských štátov Beneluxu zaistí v situáciách, keď žalovaný nemá miesto bydliska v členskom štáte EÚ, rovnako ako je prístup zaistený v situáciách, keď žalovaný má bydlisko v členskom štáte EÚ. Takýto prístup sa navyše zaisťuje nezávisle od toho, ktorý stupeň alebo útvar v rámci Jednotného patentového súdu sa žalobou zaoberá.

Okrem toho, v novom návrhu sa v článku 71b ods. 3 zriaďuje ďalší súd pre spory, v ktorých sú účastníkmi konania žalovaní s bydliskom mimo EÚ. V návrhu sa počíta s tým, že žalovaného, ktorý nepochádza z EÚ, možno žalovať na mieste, kde sa nachádza hnutel'ný majetok, ktorý mu patrí, a to za predpokladu, že hodnota tohto majetku nie je vo vzťahu k hodnote nároku nevýznamná a že spor má dostatočnú väzbu s členským štátom súdu, ktorý vo veci koná. Právomoc súdu na základe miesta, kde sa nachádza majetok žalovaného, je protiváhou k skutočnosti, že sa žalovaný nenachádza na území EÚ. Toto pravidlo v súčasnosti

existuje v pomerne veľkej skupine členských štátov a jeho výhodou je, že sa ním zabezpečuje výkon rozsudku v tom štáte, v ktorom bol tento rozsudok vydaný. Je to pravidlo, ktoré je vo väčšom súlade s všeobecnou filozofiou nariadenia Brusel I (prepracované znenie) než akékoľvek iné pravidlá o subsidiárnej právomoci, ako sú pravidlá stanovené v uvedených nariadeniach o ochrannej známke a dizajnoch, ktorými sa umožňuje začať konanie proti žalovaným z tretích štátov, najmä na súdoch členského štátu, v ktorom má bydlisko žalobca (*forum actoris*). Súd určený na základe miesta, kde sa nachádza majetok, môže zaistiť právomoc Jednotného patentového súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu v situáciách, keď by sa na základe rozšírených noriem právomoci podľa nariadenia právomoc stanoviť nemohla, a keď by takáto právomoc bola vhodná. Napríklad, pokiaľ ide o Jednotný patentový súd, právomocou na základe miesta, kde sa nachádza majetok, by sa zaistilo, aby mal súd právomoc voči tureckému obvinenému, ktorý porušil európsky patent vzťahujúci sa niekoľko členských štátov a na Turecko.

3.4. Fungovanie pravidiel o prekážke začatej veci a súvisiacich opatrení vo vzťahu k Jednotnému patentovému súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu na jednej strane a súdom členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami Dohody o JPS alebo protokolu k Zmluve medzi členskými štátmi Beneluxu z roku 1965 na strane druhej

Novým pravidlom v článku 71c sa navyše stanovuje, že pravidlá o prekážke začatej veci a súvisiacich opatreniach podľa nariadenia Brusel I (prepracované znenie) sa uplatňujú medzi Jednotným patentovým súdom alebo Súdny dvorom členských štátov Beneluxu na jednej strane a súdmi členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami, na strane druhej. Napokon sa v tomto článku stanovuje aj to, že pravidlá nariadenia Brusel I (prepracované znenie) sa uplatňujú vtedy, keď sa počas prechodného obdobia uvedeného v článku 83 ods. 1 Dohody o JPS začnú na jednej strane konania na Jednotnom patentovom súde a na druhej strane na vnútroštátnych súdoch členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami danej dohody.

3.5. Fungovanie pravidiel na uznávanie a výkon vo vzťahu medzi členskými štátmi, ktoré ratifikovali Dohodu o JPS, a členskými štátmi, ktoré Dohodu o JPS neratifikovali

Na účely dosiahnutia úplnej transparentnosti, pokiaľ ide o kombinované a jednotné používanie príslušných medzinárodných dohôd a nariadenia Brusel I (prepracované znenie), by sa v uvedenom nariadení malo určiť, ako sa pravidlá na uznávanie a výkon podľa nariadenia Brusel I (prepracované znenie) uplatnia vo vzťahoch medzi členskými štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami príslušných medzinárodných dohôd a členskými štátmi, ktoré nie sú zmluvnými stranami týchto dohôd. Podobné ustanovenia týkajúce sa iných medzinárodných dohôd o konkrétnych záležitostiach sa nachádzajú v článku 71 nariadenia Brusel I (prepracované znenie) a v článkoch 64 a 67 Lugánskeho dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach z roku 2007.

Novým článkom 71d sa teda upravuje uznávanie a výkon rozsudkov Jednotného patentového súdu a Súdneho dvora členských štátov Beneluxu v členských štátoch, ktoré nie sú zmluvnými stranami príslušných medzinárodných dohôd, ako aj uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v členských štátoch, ktoré nie sú zmluvnými stranami týchto dohôd, v záležitostiach, ktoré sa riadia týmito dohodami a ktoré musia byť v členských štátoch, ktoré sú zmluvnými stranami medzinárodných dohôd, uznávané a vykonávané.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 67 ods. 4 a článok 81 ods. 2 písm. a), c) a e),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁴,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Dňa 19. februára 2013 niektoré členské štáty podpísali Dohodu o jednotnom patentovom súde. Touto dohodou sa stanovuje, že nenadobudne platnosť skôr, ako prvým dňom štvrtého mesiaca po dátume nadobudnutia platnosti zmien nariadenia (EÚ) č. 1215/2012, ktoré sa týkajú vzťahu uvedeného nariadenia a dohody.
- (2) Dňa 15. októbra 2012 tri členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Zmluvy z 31. marca 1965 o zriadení a štatúte súdneho dvora členských štátov Beneluxu, podpísali protokol, ktorým sa uvedená zmluva mení, čím vznikla možnosť udeliť niektoré právomoci Súdnemu dvoru členských štátov Beneluxu v konkrétnych prípadoch, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.
- (3) Je potrebné upraviť vzťah medzi uvedenými medzinárodnými dohodami a nariadením (EÚ) č. 1215/2012.
- (4) Aby sa zaistila právna istota a predvídateľnosť pre žalovaných, ktorí môžu byť predvolaní pred tieto súdy v inom členskom štáte, ako je súd určený podľa pravidiel tohto nariadenia, Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu by sa mali považovať za súdy v zmysle tohto nariadenia.
- (5) Jednotný patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu by mali môcť vykonávať súdnu moc, pokiaľ ide o žalovaných, ktorí nemajú bydlisko v členskom štáte. Pokiaľ ide o záležitosti patriace do právomoci Jednotného patentového súdu a Súdného dvora členských štátov Beneluxu, pravidlá tohto nariadenia by sa mali uplatňovať na žalovaných, ktorí majú bydlisko v štátoch, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie. Existujúce normy v oblasti právomocí zabezpečujú úzke väzby medzi konaniami, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, a územím členských štátov, čo oprávňuje rozšírenie týchto noriem na žalovaných bez ohľadu na ich bydlisko. Týmto nariadením by sa okrem toho mali stanoviť prípady, v ktorých môžu Jednotný

⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

patentový súd a Súdny dvor členských štátov Beneluxu vykonávať subsidiárnu právomoc.

- (6) Pravidlá tohto nariadenia o prekážke začatej veci a súvisiacich opatreniach, ktorých cieľom je zabrániť vedeniu súbežných konaní a vydávaniu nezlučiteľných rozsudkov by sa mali uplatniť, keď sa začnú konania na súdoch členských štátov, v ktorých sa uplatňujú uvedené medzinárodné dohody, a na súdoch členských štátov, v ktorých sa tieto dohody neuplatňujú.
- (7) Pravidlá tohto nariadenia o prekážke začatej veci a súvisiacich opatreniach by sa teda mali rovnako uplatňovať, ak sa počas prechodného obdobia uvedeného v článku 83 ods. 1 Dohody o Jednotnom patentovom súde začnú konania o niektorých typoch sporov, ktoré sa týkajú európskych patentov, ako sa vymedzuje v danom ustanovení, na Jednotnom patentovom súde na jednej strane a na vnútroštátnom súde členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o JPS, na strane druhej.
- (8) Rozsudky vydané Jednotným patentovým súdom alebo Súdnym dvorom členských štátov Beneluxu by sa mali uznať a vykonať v členských štátoch, ktoré nie sú zmluvnými stranami príslušných medzinárodných dohôd v súlade s týmto nariadením.
- (9) Rozsudky vydané súdmi členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami príslušných medzinárodných dohôd, by sa mali naďalej uznávať a vykonávať v ostatných členských štátoch v súlade s týmto nariadením.
- (10) Toto nariadenie by sa malo začať uplatňovať zároveň s nariadením (EÚ) č. 1215/2012, aby mohla Dohoda o JPS nadobudnúť platnosť v primeranom čase a aby bolo možné účinne preniesť právomoci na Súdny dvor členských štátov Beneluxu.
- (11) Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. V nariadení (EÚ) č. 1215/2012 sa na konci odôvodnenia 14 pridáva táto nová veta:
„Jednotné normy právomoci by sa mali uplatňovať aj bez ohľadu na bydlisko žalovaného v prípade, ak súdy spoločné pre viacero členských štátov vykonávajú právomoc v záležitostiach v rámci rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.“

2. Do nariadenia (EÚ) č. 1215/2012 sa vkladajú články 71a, 71b, 71c a 71d :

„Článok 71 a

1. Na účely tohto nariadenia sa za súd spoločný pre viacero členských štátov („spoločný súd“) považuje súd členského štátu, ak podľa dohody, na základe ktorej bol zriadený, vykonáva právomoc v občianskych a obchodných veciach v zmysle tohto nariadenia.

2. Na účely tohto nariadenia sa za spoločný súd považuje každý z týchto spoločných súdov:

- a) Jednotný patentový súd zriadený Dohodou o Jednotnom patentovom súde, ktorá bola podpísaná 19. februára 2013 („Dohoda o JPS“);

- b) Súdny dvor členských štátov Beneluxu zriadený Zmluvou z 31. marca 1965 o zriadení a štatúte súdneho dvora členských štátov Beneluxu („Dohoda Benelux“).

Článok 71 b

Právomoc súdneho dvora sa stanoví takto:

1. Spoločný súd má právomoc, keď podľa tohto nariadenia súdy členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohody, ktorou sa zriaďuje spoločný súd, majú právomoc vo veciach, ktoré sa riadia danou dohodou.
2. Keď žalovaný nemá bydlisko na území členského štátu a týmto nariadením sa na neho právomoc súdu neupravuje, uplatnia sa ustanovenia kapitoly II, ako keby žalovaný mal bydlisko v členskom štáte. Článok 35 sa uplatní aj vtedy, ak majú súdy nečlenských štátov právomoc rozhodovať vo veci samej.
3. Keď žalovaný nemá bydlisko na území členského štátu a žiadny súd členského štátu nemá podľa tohto nariadenia právomoc, žalovaného možno žalovať na spoločnom súde, ak:
 - a) majetok, ktorý mu patrí, sa nachádza na území členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody, ktorou sa zriaďuje tento spoločný súd;
 - b) hodnota tohto majetku nie je vo vzťahu k hodnote nároku nevýznamná;
 - c) spor má dostatočnú väzbu s ktorýmkoľvek členským štátom, ktorý je zmluvnou stranou dohody o zriadení tohto spoločného súdu.

Článok 71c

1. Články 29 až 32 sa uplatnia, keď sa konania začnú na spoločnom súde členského štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou dohody o zriadení daného spoločného súdu.
2. Články 29 až 32 sa uplatnia, keď sa počas prechodného obdobia uvedeného v článku 83 ods. 1 Dohody o JPS začnú konania na Jednotnom patentovom súde a súde členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o JPS.

Článok 71d

Vo veciach uznávania a výkonu sa toto nariadenie použije na uznávanie a výkon:

- a) rozsudkov vydaných Jednotným patentovým súdom alebo Súdny dvorom členských štátov Beneluxu, ktoré musia členské štáty, ktoré nie sú zmluvnými stranami Dohody o JPS alebo Dohody Benelux, uznať a vykonať; a
- b) rozsudkov vydaných súdmi členských štátov, ktoré nie sú zmluvnými stranami Dohody o JPS alebo Dohody Benelux, ktoré sa v členských štátoch, ktoré sú zmluvnými stranami takýchto dohôd, musia uznať a vykonať.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 10. januára 2015.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*